

Németh
Bálint

KI
KÜ
SZ
ÖB
ÖL
ÉS

Liget

NÉMETH BÁLINT

A költő 1985-ben született,
ez az első verseskötete.

A borító BÁLINT ENDRE
Piros négyszög és kőtömb
barna alapon című képének
felhasználásával készült.

Kiadja a Liget Műhely Alapítvány, 2014

Kiadó-szerkesztő

Horgas Béla, Levendel Júlia, Horgas Judit

Tervezte | René Margit

ISBN 978-615-5419-05-8

www.liget.org

Liget

KÖNYVEK

AZ ELBESZÉLÉS KÖNNYŰSÉGE

Ments meg, uram, a pontosságtól. Nem szeretném, hogy félreérts, nem az időre gondolok megint, hanem a tiszta beszédre. Rettegek tőle, hogy mondataim körül egyszerre megszűnik derengeni a tompa homály, mint mikor felosztatja magát, mert lidérces lelkifurdalása támadt, a novemberi köd. A pontosság, mint a kard, uram – ha lesújtasz vele, a termékeny tévesztések láncolata egyszerre szétszakad, szomorú szikrákat vetnek a csupasz szavak, és a hirtelen világosságban bárki felfedezheti búvóhelyem a lápon. Holott ha annak látszanék, aki vagyok, hallgatag volnék, akár egy szégyenében elsüllyedt bárka roncsa vagy a pultot támasztó törzsvendég, aki mindig összerezzen, ha a hajópadló reccsen. Én a tisztázatlan, ingoványos jelentésekben húzódom meg, mint deszkában a szű. A fesztelen, félresiklott társalgásokban, mikor szellemesen és könnyedén beszélünk el egymás mellett a bárban, és a végén, mint egy ivó-cimbora vállalát, a te foszló válladat veregetem, uram. Szavad messzi hajó kürtje a ködben, de sosem látod, amivé általad lettem. Nem szeretném, hogy félreérts: azt akarom, hogy félreérts.

Hiánygyakorlatok

ÁLTALÁNOS

Készülődik. Rosszindulatú nap.

A felhőgéz lassan elszíneződik,
kicsorog alóla a pirkadat.
Az arcon szégyenpír, lemoshatatlan.
Márkás penge, mosdó, borotvahab.

Hisztis a semmi most. Bizonytalan,
toporog, azt se tudja, mit szeretne.
Kényszeredetten járkal föl-alá,
készül egy újabb előkészületre.

A jöttét várod, persze, készülődsz,
maradnál meg tisztának, illatosnak.
Minden lemosható, a tisztaság is,
bőröd alól hibáid kiragyognak.

Kapkodsz, tükörbe nézel, hátha szépít –
ennek a viccnek már szakálla van.
Habozol. Bárhogy is nézed, kilóg a lóláb,
mint mondatodból lóg ki az alany.

Semmi sincs, amit másnak tartogatsz,
neki kuporgattad a szégyened.
Ami késik, nem múlik. Késni fog,
még akkor is, ha már megérkezett.

Még semmiről, még semmiért se szólt.
Mi lesz, ha egyszer mégis szólni fog.

Előtte nincs titok –
utána sincs titok.

RENDRAGYÓ

Nem tudok mozdulni. Mintha évek óta
nem vittem volna le a szemetet,
úton-útfélen zörgő dobozokba,
pattanásig feszült zsákokba botlom.

Kimért tisztaságot hagytál magad után,
vetett ágyat, felporszívózott padlót,
de az még a te rended volt,
én nem tudtam se folytatni, se abbahagyni.

Nélküled gyorsan elvadult, fejemre nőtt
az egész, aljasul lábamra tekeredtek
a függönyök, és fogukat fenték rám
a konyhában a kések.

Akkor fogtam magam, bezsákkoltam
és bedobozoltam mindent,
ami ellenem fordult,
de többre azóta sem futotta.

Éjszakánként néha az ablakhoz ülök
és figyelem, ahogy az üres kukákat
borogatják lent a kóbor állatok.

RÁISZIK

A nappaliban álltak, nagyjából egy héttel azután,
hogy apám visszajött megint. Pálinkázni készültek,
kétszer annyit töltöttek nekem, mint maguknak,
pedig nem is kértem. Apa figyelmeztette anyát,
hogy vigyázzon azért magára: sokat ivott már a héten.
Anya viszont apát féltette inkább, nem lesz-e rosszul,
hogyha ráiszik a halálra. Én két kortyra tudtam csak
lehúzni, mint aki rosszul alakít. Meg is tántorodtam,
hányingerem lett, pedig tényleg beleadtam apait-anyait.

ÚTON, ÚTFÉLEN

A fákról beszéltem, azt hiszem, sosem értettem őket igazán. Mert suttognak, folyékonyan érvelnek, ezt hallom, de közben nem látom arcjátékukat. Mert tanácstalanul széttárják karjukat, vagy szigorúan összevonják szemöldöküket, ezt látom, de nem hallom tapintatos, vádló szavaikat. Kérdőre vonnak, úton-útfélen megállítanak. Igazuk van, ezt érzem, de nem értem meg igazán.

Erről beszéltem, és szomorúan bólogattál, mintha érvelem lelombozott volna, de tudtam: egyáltalán nem érted, amit mondok. Mert hallgatsz ugyan, de arcizmaim rándulására nem figyelsz eléggé. Mert csodálkozva bámulsz, akár egy öreg, szűette szekrényt, de nyikorgó szavaim mélyén nem hallod a csendes fenyegetést. Igazam van, ezt érzed, mert nem értesz meg igazán.

A viszony kölcsönösség, tettem még hozzá, és hogy mindezt példázatnak szántam. Aztán kikönyököltem az ablakon, mert már nem voltál sehol, holott távozásod fel se tűnt. Éjszaka lehetett, azt hiszem, odakint nem látszott szinte semmi. Se a házak, se az út, csak a fák egybemosódott, fekete lombja. Csak a sűrű, sötét erdő, amiben eltévedt az isten.

FOGYÓKÚRA

Ma délután a hús helyett salátát
ettél ezersziget öntettel. Némi
önteltséggel telve raktározta
el a sovány sikert magadban, és most
kétségbeesve próbálsz meg újra
előhívni a sötét kamrában azt
a képet, közben kezded már a polcokon
matat, és túltöltött hurkának érzed
a csöndet körülötted, melynek burka
lassanként fölszakadni készül. Bajban
vagy, jól tudod, de nyakadon mégis
magyarázatra szorul a hurok.
Mintha a büntudat előre már
emésztene, hogy a lélek megint
belesül a testbe. A felső polcon
mit fogsz vajon találni, mivel fogsz
belakni péntek éjjel. Hogy lehet
ilyen magasan a polc, föl se éred
ésszel.

majdnem dal, majdnem dúdolható

az ember, aki nincs itt, rágyújt,
főnixre gyújt rá, mentolosra.
kávét tesz fel közben, lefőzi,
a füsttől köhéccsel a konyha.

az ember, aki nincs itt, rágyújt,
kávét nem főz, leszokott róla,
hamuzik, feltámad a kétely
benne, fellobban öngyújtója.

az ember, aki nincs itt, rágyújt,
hamuzik, feltámad a kétely,
lefő a kávé, de leszokott
róla, köhéccsel és köhéccsel.

az ember, aki nincs itt, rágyújt,
vagy rá se gyújt, leszokott róla,
hamu kavarog kávégőzben,
és másra száll az öngyújtója.

az ember, aki nincs itt, rágyújt
vagy rá se, kávéfőz vagy azt se,
feltámad valami és elszáll,
vagy lobban, nem tudja a franc se.

az ember, aki nincs itt, itt van,
tüdeje lassan átszáll másra.
valami van a levegőben,
semminek nem alánya, tárgya.

aki mindenhol ott van, hol van,
és mért ott, ha ott is hiába.
elment és elindult leszokni,
felment a cigaretta ára.

ELVEGYÍTŐ EGYENSÚLY

amikor megismertelek,
volt egy csengőhangod,
ami akkor szólt,
ha a fiúd hívott.

attól a fiútól elszerettelek,
de jóban maradtál velem,
néha felhívott téged,
és ugyanaz a csengőhang szólt,
mint amikor még a fiúd volt.

ezt olykor szóvá tettem,
de nem állítottad át,
viszont nekem is beállítottad
ugyanazt a csengőhangot,
mert a fiúd voltam.

furcsa volt,
hogy azt a csengőhangot,
amit azért állítottál be,
mert a fiúd voltam,
csak olyankor hallottam,
amikor az előző fiúd hívott.

aztán azt mondtad,
gondolkodnod kell
ezen az egészen,
végül szakítottál velem,
és megint összejöttél
azzal a fiúval,
akitől elszerettelek.

azóta is jóban maradtunk,
és egyszer, mikor egy este
együtt ballagtunk haza,
szóba hoztam ezt az egész
csengőhang-dolgot,
és akkor átállítottad
a fiúd csengőhangját
arról a régiről.

a csengőhang tehát,
ami kezdetben azt jelentette,
hogy a fiúd hív,
aztán azt,
hogy vagy én, a
fiúd hívlak,
vagy hogy a volt
fiúd hív.

és én éppen emiatt
a jelentésbeli bizonytalanság miatt
akartam,
hogy kizárólag azt jelentse:
én, a fiúd hívlak,

szóval ez a csengőhang
csak azóta lett
egyedül az enyém,
csak azóta jelenti
minden kétséget kizáróan azt,
hogy én hívlak,
amióta nem vagyok a fiúd,

és teljesen mindegy az egész.

GYEREK KEZÉBE NEM

Reggelre nem akadt más, mint renddé hazudni, ami az estéből maradt. Akár a kötőanyag, hogy a ledöntött fal majd újra, vagy a tányérok mellé villa, kés, attól lett végül is vacsorává. Kávét főzök, fáj a fejem. Mint egy konyhaszekrény, amiben a tányérok egyszerre összetörtek, és akkor rád gondolk. A kávét ollóval bontottam ki különben, volt ott egy gyógyszer is, tehát bevettem, az íze, mint a mosogatószer, és erről jutott eszembe, mi mindent nem tudok tisztábbra sikálni, amivel téged kellene várnom. Feltornyozom azért, ami szerintem már jó. Amíg nem kell onnan valami, nem dől össze.

HIÁNYGYAKORLAT

[1]

reggel negyed hat múlt. te félre éb-
redtél meg, én korábban keltem nálad,
hogyan elcsenhessek egy mentolos
főnixet. a lopásnak szigorú
szabályai voltak: nem lehetett
például utolsó szál a dobozban
és nem kezdhettem új csomagba,
de ügyelnem kellett arra is, hogy
össze ne piszkoljam a hamutartót,
ha előző este elmosogattad, aztán
a fóliát se mertem összegyűrtetni, hátha
abból észrevennéd, hogy loptam. a cigit
a mosogatóba hamuzva szívtam
el végül, remélve, hogy eloszlik
a füst, mire kijössz. tizenhat éves
lehettem. voltak reggelek, elfüs-
töltek. azóta mentolos főnix
se kapható, talán sehol.

[2]

sehol se vagy, e versben sem. ír-
magod se lesz. ettől vagy jelen?
kontúrjaid, akár megolvadt kések.
reggel van, lámpalázások a lámpák,
füst a fényük. az utcákon,
akár elpattant érfalakból vér,
kiszédül olykor már a forgalom.
utána lassú és konok apa-
dás. elfüstöl a reggel. ahogy
cigarettdobozra fólia,
észrevétlenül simulsz az életemre.
gyűrődésekben látlak meg.
mikor a parkban ősszel összegyűlik,
akár zsebben dohánypiszok, a köd.
mikor az érvelésembe hiba
csúszik. mikor a tányér széléhez
koccan a kés. mikor reggel kita-
pintom az érverésem, s egy agyvérzés
esélyeit latolgotom.

NEM ÜGY

Mostanában nem szívesen futok össze a gyilkosaimmal. Amint meglátom őket, lelkipurdalásom támad, levelüket ugyanis még mindig bontatlanul hordom a zsebemben, és nehogy már azt higgyék, kárba vész a megfogalmazásba fektetett szorgos munka, az összeszorított fogú igyekezet. Üzenhetnének másképpen is, a traktorral például, ami diadalmas zúgással halmozza kupacokba a havat, vagy az üres kukákat borogató széllel. Szándékaik azonban szerényebbek, politikájuk becsületesebb ennél. Nem csinálnak ügyet belőlem, engednek dolgozni, boltba menni, és csak néha figyelmeztetnek egy-egy visszafogott vakkantással, hogy van határidő, és hogy az az alaktalan fekete előttem a szégyenem. Különben jól vagyok. Alakulok. Ha megcsúszom a jégen, Isten már ritkán jut eszembe, inkább a koponyatörés. Egyre kevésbé érdekel, hogy ablak mellé üljek a buszon. Nem félek a bankokban.

ÉGIMESZELŐK

Mindent összehordanak. Az asztalt a szoba közepére húzzák, köré tolják a szüette székeket. Képeinket sorra leakasztják a nikotinsárga falról, helyükön – először és utoljára – megláthatjuk, milyen az igazi fehér.

Az arcuk, mint a méz. Hibátlan fogsoruk villog, amint összeröhögnek. A bútorokra szakadt fóliát hajítanak, kíméletlenül kezdik el a munkát.

Nem tudjuk, honnan pottyantak ide, de tekintetünk elfelhősödik, mikor egy pillanatra megsejtjük valódi természetüket. Fejükre régi újságokból hajtogattak csákót, kezükre gyerekkori kesztyűnket húzták. Többes számban beszélnek, holott a többes szám eddig csak a miénk volt. Létráikkal felhorzsolják a padlót, és szomorúkékra festik a mennyezetet.

tűmmedés

a fotelben ül, a szigorú, ráncos homlokú
fotelben, a fotel mellett a padlón a tálca,
rajta a kiszáradt dohány morzsái, mostanában
abból tölti a cigarettákat, abból a maradékból,
a hajszálakkal, papírdarabkákkal kevert
maradékból, amire azt mondta egyszer,
most már csak ez a purzsalék maradt,
és akkor a többiek kiröhögték, honnan
veszed ezt a purzsalékot, ilyet élő ember
nem mond, ő meg tiltakozott, hogy igenis,
létezik ez a szó, az apjától hallotta és
úgy hiszi, ilyesmire használhatta az apja,
persze nem pont a dohány maradékára,
mert az apja egészen rövid ideig bírta csak
a cigaretták töltését, maradt inkább a mentolos
főnixnél, míg le nem szokott, de a purzsalék
attól még létezik, a többiek meg időről
időre azt mondják, te purzsalékos,
jössz megint a purzsalékkal, erre gondol,
a hűtőben talál egy sört, visszaül a fotelbe
és cigarettát tölt magának, gyorsan ég el,
mert a dohány kiszáradt, egy szelet almával
újra lehet nedvesíteni, de ahhoz várni kellene
egy egész éjszakát, a dohány meg most kell,

a purzsalékos, hajszákkal, papírdarabkákkal kevert dohány, rágyújt, beüti a gépbe, hogy purzsalék, mert a gugli biztos kidobja, nincs olyan szó, amit a gugli ne ismerne, még a muszályra is rengeteg találatod, hát akkor erre miért ne, entert üt és nincs találat, a gugli nem ismeri a purzsalékot, amit pedig nem lehet kiguglizni, az sose létezett, jó lenne erről megkérdezni az apját, felelősségre vonni akár, hogyan is állunk akkor purzsalék dolgában, de az apját valószínűleg nem érdekelné a dolog, különben is leszokott a halála előtt, nem volna képes tehát hiteles útmutatást nyújtani, pedig erre lenne szüksége most, kivitelezhető tervekre, hogyan kell működni ezután, változtatnia kell-e a töltés megszokott metódusán, átalakítandók-e innentől az emberi viszonylatai, most, hogy purzsalék nincsen és gyorsabban ég minden kezdetvég, és egyáltalán, jogában áll-e fölkelni ebből a fotelből és járkalni, ebből a fotelből, amelyben most jobb híján hátradől és tühmed.

EGY KÜLÖNÖSEN SZÓRAKOZTATÓ HAZUGSÁG

Mielőtt elment, gondosan lecsavarta a fűtést, így képezem. Légy takarékos, mondta, a halálomból nem élsz meg, fiam. Igaza volt, mert sorra jöttek a számlák, kéthavonta a kíméletlen leolvasók. Nem akartam hozzányúlni, de valahogy fűtenem kellett, úgyszólván fogtam a használható szavakat, először azt, hogy takarékos, aztán azt, hogy légy, utána jött a halál és a nem élsz meg, végül egy különösen hideg télen elégettem a fiamat is, és most, további útmutatás híján, kénytelen vagyok új és új szavakat keresni, hogy meg ne fagyjak ebben a koraszülött tavaszban, és hogy valamivel közben szórakoztassam is magam.

A tévedés
motorja

A TÉVEDÉS MOTORJA

Ments meg a közlekedéstől, uram. Ma még ne hatalmasodjon el rajtam a helyváltoztatás sürgető kényszere. Ne akarjak folyton ott lenni, ahol nem vagyok, és élvezek egy kicsit ott lenni, ahol vagyok. Különben eltölt a nyugtalanság, autóba ülök vagy biciklire pattanok, bár vállalkozásom rendre balul üt ki – önhittséggem zsákutcába vezet, önfeledtséggem fellazítja figyelmem, és a gumi máris lemondóan szisszen vagy összetekerednek a küllők, miként a kígyózó sorok a metróaluljáróban, ahol oly végzetesen gabalyodik egymásba érkezés és indulás. Hova is szaladhatnék a közlekedés elől? Hisz még a kihalt utcák mélyén is meghallom, ahogy a kövegetet horzsolják a messzi bőrdöngők. Az embert a tévedés motorja hajtja, ez a motor tereli az első arra járó buszra, hiába, mert a busz prüsszkölve megbokrosodik, vagy a repülőtér felé a piros lámpánál az ajtók hirtelen felpattannak, és egy külföldi házaspár ijedtében leszáll. Kis ideig tétováznak, majd lassan, imbolygó léptekkel indulnak el a holdbéli tájon.

A MEGSZÉGYENÜLÉS KEZDETE

Ments meg, uram, a tisztaságtól. A hozzá vezető porlepte utat valahogy még átvészelem, mert hiszek az ecetes szivacsban, hiszek a hideg zsíroldóban, és ismerem a kormot lekaparó kés kérlelhetetlenségét is, de irgalmazz attól, uram, hogy egyszer célhoz érjek. A cél ugyanis nemhogy szentesítené, de visszamenőleges hatállyal profanizálja eszközeimet – és bár az eszközökben sosem válogattam, hiszen ha kellett, gyerekkori pólómmal töröltem fel a padlót, vagy önmaga ellen fordítottam a mocskos porszívó csövét, a gáztűzhely és a csempék szégyentelen ragyogását mégsem szenvedhetem. Mert mi más volna a tisztaság, mint a megszégyenülés kezdete, az ősbűn előtti, hideglelés ártatlanság maga – óvj meg tehát, uram, a paradicsomi állapotoktól, ne engedd látnom, ahogy gondosan kitakarított szobámba lopva visszaszédelegnek a pókok. Ahogy a vakítóan fénylő ablakokra, mint a kétségbeesés, a csontszáraz por idővel visszaszáll.

A BŐSÉG ZAVARA

Ments meg a takarékoságtól, uram. Ne húzzák le zsebem a bevásárlókocsiba szánt érmék, ha a megduzzadt folyó felett átkelek. Gyomrom ne ránduljon görcsbe, ne fogjon el enyhe szédülés, mikor a mai lemondásban megsejtem a holnap bőségét. Ne adj zsebembe lakáskulcsot, mert elhagyom, ne utalj számlámra bőkezű juttatásokat, mert a vagyon csak hamis bőr az emberen, ezért iszonyú teher nekem a felhalmozás. Ha nincs semmim, nem veszíthetek, uram, a tartalékokat viszont folyton féltennem kell: váratlan vihar csaphat le földjeimre, lakásomat megkaparinthatja az ingatlanmaffia, vagy csődbe mehet a koldusbotokat gyártó vállalat, amelynek túl optimista részvényese voltam. Csak az az enyém, amit már feléltem, enyém minden felhajtott pohár víz, minden elveszített kamrakulcs, de nem az enyém a mirelit csirke a hűtőmben, sem a baljósan morajló televízió a nappalimban. A híradóban egy áradás zavaros képeit látom, és műbőr kanapémra máris valódi víz csorog, mert szétfolyik, mert elúszik végül minden apró semmiség, uram.

A KIRÁLYOK UDVARIATLANSÁGA

Ments meg a pontosságtól, uram. Ne hagyd, hogy kulcsfontosságú megbeszéléseimre vagy meghitt, baráti találkozóimra időben érkezzenek. Engedj hosszú, mámoros perceket késnem, hadd legyek udvariatlan, akár egy elmúlt virágkor utolsó, léha királya, akitől már nem várnak semmit, ezért nem köti se szerződés, se adott szó. Hadd kavargassák lemondóan a kávé a klimatizált tárgyalóban, hadd csóválják szomorúan fejüket a főtéren, a virágóra mellett: hát persze, mindig is ilyen volt, nem is számítottunk másra. Csupán a késés tartogat lehetőségeket, uram: az esély, hogy a vonatok kiszámíthatatlansága miatt elszalasztom a csatlakozást, és a következő busz csak másfél óra múlva indul. Abban a másfél órában, abban a váratlanul kipattant buborékban talán még történhet valami:

unalmamban összebogozhatom a várótermi
óra mutatóit, vagy fény derülhet allergiámra,
miután rózsát vettem egy idős utcai árustól –
és ez sem volna kevés, uram. Álmainknak itt
úgyis hideg, acélidegzetű zsarnokok parancsolnak,
akik egy cseppnyi hibának sem hagynak helyet
felaprózott, szárazra aszalt időnkben. Lassan
már te sem férsz el benne, uram.

Nullhipotézis

AZ UTOLSÓ SZAVAK

Mielőtt elment, gondosan lecsavarta a fűtést, így képzelem. Mondott valamit a takarékoságról, de nem hallottam, nem is válaszoltam, csak bólogattam tovább a takaró alatt.

Aztán föleszméltem, mint egy korszak arra, hogy vége van – de akkor már rég vége volt. A falak hidegek és szigorúak lettek, mint egy nevelő, és hiába bújtam hozzá, a fűtőtest kihűlt.

Azóta hibázni tanulok, de az is igaz, hogy nem lehet örökké ezzel takarózni. Minden számlát mulasztással fizetek, mióta aprópénzre váltottam az utolsó szavakat.

KÉSEI

Mennyire megörültünk, hogy visszajött,
hogy megjött délután fél ötkor, hogy leszállt
a buszról, amiről előtte minden hétköznap,
és amiről azóta sem, hogy a busz megint megállt
a ház előtt és hogy ő akkor besétált a kapun,
arra már kiszaladtunk a házból, ősz volt talán,
a napfény még tócsákba gyűlt a hosszú fűben,
és összegyűltünk mind az udvaron, mintha
folyvást egymás szavába vágva, nem is kérdeztünk
pedig, csak válaszoltunk mindannyian, némán,
ugyanarra a kimondatlan kérdésre, beszédes hallgatás,
hiszen olyan hosszú ideje kötöttünk már csomót
a nyelvünkre, mindegy, a válasz ő volt, ő volt az,
senki más, azt a szemüveget hordta, azt a ruhát viselte,
azt a bőrt viselte, talán csak a haja nőtt meg egy kicsit,
régóta nem nyíratkozott, de ő volt, jól tudtuk, s hogy aztán,
akárha villanás alatt, melyikünkben merült először
fel mégis csak a kétely, nem tudom, melyikünknek szaladt
először ki a vér az arcából, azt nem tudom,

de láttuk, ahogy sorra száradnak fel a tócsák,
s még csak nem is haragudtunk arra a hívatlan
idegenre, aki – végül rájöttünk – helyette érkezett,
aki most ott állt az udvar legtávolabbi sarkában,
sértett hírnök, hát ő csak jót akart,

és akkor zümmögni kezdett a napfény,
egyre és egyre hangosabban,
és benzinszaga lett akkor a fénynek,
mintha beindultak volna a fűnyíró kései.

VISSZASZOKIK

Mennyi munkájába telt vajon, hogy testét a kihízott falak közé szorítsa, hogy lépéseit az egyszer meghal-/adott útvonalakhoz igazítsa megint. Hirtelen jött, gyorsan cselekedett, lobbanékonyágát mégsem ítélték el, adottságait ugyanis remekül kihasználta, könnyedén tanulta meg újra, hogyan illik a tányérhoz koccantani a kést, és nemsokára egyedül járta végig reggeli zarándoklatait is, melyek a szobából a vécébe, a vécéből a konyhába vezetnek, és így tovább. Mondjam-e még, mennyire hízott a mája, mennyire büszke volt magára: gyomorkeserűt ivott a konyhában, és nagyúrinak látszó fölénnyel sorolta, szinte selypítve, aznapi vézna sikereit. Akkor hibázott csak, mikor fellobbant a láng, amikor zsebéből újra előkerült a madárlátta cigaretta, én persze figyelmeztetni akartam, hogy hiszen leszokott, mielőtt elment, és most már igazán nem szabadna kockáztatnia, szólni szerettem volna, de amint köhögve beleszívott, rájöttem, hogy fölösleges begyulladnom, mert jól kidomborított bűnbeesésével épp a kedvünkért próbálja palástolni távolról hozott, mélységes elgyengülését, sikertelenül persze, mint mikor útközben elalszik a gyufa, amit a benzinbe dobtunk.

KOSZOSOK

Kések helyett lázmérőket szorongatva menetelünk a kilúgozott falú ház felé, ahol évekig lakoztunk. Ma éjjel győzünk, ha hipotézisünk helyes, bár kérdéses, kitart-e a lendület, melyet most szerves álmok nyugodt bomlása táplál. Hogy ősz van, épp ebből a nyugalomból tudjuk. A villanydrót üres, a madarakra senki sem volt már kíváncsi, hát sértődötten elvonultak, de a mi vonulásunk jóval lassúbb, földhözragadtabb. Beesteledik, mire a kapuhoz érünk az úttest túloldaláról. Tolvajkulcsunk, melyet tökéletesre csiszoltunk, mint egy nyelvet, hangtalanul fordul a zárban, bejutásunk zökkenőmentes, hiába vicsorog ránk a kerítés sorvadó fogsora. A kéményből illatos füst száll, szimatunk egy fantázia égéstermékeit érzi benne. És valóban, a toldozott-foldozott járdán ott áll a fázós, álmatag kisfiú, akiről diagnózisunk szól. Érveink súlya alatt talán ma meghajol, darabos önelégültsége hátha lepotyog róla. Kosszal bevakolt arcunk látványa, lázmérőink higanymozgása talán ráébresztik: ideje a gyógyulás útjára lépnie. Költözzön el ebből a házból, ne kelljen minden este visszajönnünk, vagy ha marad, ha mégis marad, legalább ne féljen tőlünk ennyire, hiszen miatta vagyunk itt. Hiszen miatta vagyunk.

MÚBÉL

Mi csak a végére szerettünk volna járni –
így mentgettük magunkat, amikor mi már
nem voltunk mi. Még mindig nyár volt,
még mindig a fűben álltunk. Mindenütt
benzinszag, de hiába reménykedtünk,
elfelejtett lángra lobbanni az álmos udvar.

Aki riadalmunkat okozta, lassan ballagott
a kapu felé. Akkor haragudtam meg rátok,
akkor váltam ki közületek. Dühömben
hívogatni kezdtem, mint egy kuttyát vagy
egy angyalt, hogy jöjjön már vissza, az istenért –
de amint megszólítottam, futni kezdett.

Úgy menekült, mint egy tárgy. Ahogy egy váza
menekülne, ha tudna, mikor virágot akarnak
beletenni. Futott, és közben leszaggatta a ruháit,
így virágra is hasonlított, ami éppen megszabadul
a szirmaitól. Szemüvegét a ház falához vágta,
majdnem betörte vele az ablakot.

Aztán egyetlen szakszerű mozdulattal, mint valami műbelet, lehúzta a bőrt is a testéről. Pontosabban arról a dolgról, ami addig a teste volt. Apró galacsint gyúrt belőle, egy hosszú pillanatra visszafordult, és messzire hajította, akár egy pöttyös labdát.

Én akkor elkaptam, a fogam közé szorítottam és utánaszaladtam, hogy mégse hagyja itt – de már sehhol se volt. Most itt állok ezzel a különös gombóccal a kezemben, és gyűrögetem, mintha papírból volna. Mihez kezdjek vele? Üres virágszárak, fázom, zörögnek a csontjaim.

MÍG SZÉPEN MONDJUK

Aki helyette jött, nem azért volt más,
nem a ruházata vagy a haja miatt,
hiszen a ruhája és a haja is az övé volt,
nem a szemüvege vagy a szeme miatt,
mert a szemüvege és a szeme is az övé volt,
és nem is azért, mert a halál megváltoztatta,
a halál ugyanis egyáltalán nem változtatott semmin.

Abból jöttünk rá, hogy elárulta magát,
nem a ruhájával, a szemével vagy a hangjával,
hanem azzal, hogy más volt, és ezt viseltük
a legnehezebben. Nem azt, hogy nem ő,
hanem hogy akár ő is lehetett volna.

Ahogy felmosóvizet loccsantunk az udvarra,
rázúdítottuk szemrehányásainkat, pedig tudtuk,
csalódottságunk csak az érthetné egészen,
aki helyett érkezett. Tisztában voltunk vele,
hogy felháborodásunk tettetett, hogy az a más,
ami nem a ruhájában, nem a szemében,
nem a hangjában, az talán nem is benne van,
hanem a mi rongyos ruhánkban, a mi állott
szagunkban, a mi homályos tekintetünkben.

Mi váltunk hűtlenné hozzá az első adandó
alkalommal, és most hiába jött vissza, ő
hiába ő, ha egyszer mi már nem vagyunk mi,
úgyhogy azonnal takarodjon, míg szépen
mondjuk, üljön fel az első buszra, vigye el
a ruháját, vigye innen a bőrért, vigye magával
a pállott szagát, köszönjük, hogy erre járt,
de most már húzzon a halálba.

AMI KÉSIK, NEM MÚLIK

Egy őszi délutánon elfelejtett visszajönni. Nem nyílt csikorogva a kapu, de nem hallottuk a busz diadalmas zúgását sem, így aztán arra gondoltunk, talán csak a menetrend emlékezete hagyott ki, és hogy ami késik, úgysem múlik soha. Erőt merítettünk tehát a késéséből, és zokszó nélkül tálaltuk fel a vasárnapról megmaradt húslevest. Pontatlansága miatt kissé szégyenkeztünk ugyan, ám éppen szégyenkezésünk táplálta a cinkos bizonyosságot, hogy persze, hamarosan úgyis itt lesz. Kést igazítottunk villához, kanalat késhez, azt hittük, így kell várakozni, és az elkerülhetetlen koccanásokban sem a kijózanító kudarcot hallottuk meg, hanem annak halk előjelét, hogy következetes tévesztéseinkből nemsokára összeáll a teljes, a csengő-bongó győzelem. Csöndben tettünk-vettünk. Időnként lapoztunk egyet az újságjában, unalmunkban megkavartuk a hűlő levest, vagy nyakunkat nyújtogatva bámultuk a kígyózó cérnametéltet, a lassan gyülekező zsírfoltokat. Hosszú mondatokra vágytunk, hogy hiányát lefesthessük velük.

Nem emlékszem pontosan, mikor adtuk meg magunkat az ördögi felismerésnek, csak annyi rémlik, kiosontam rágyújtani, miközben a többiek hamuszürke arccal, gyakorlott mozdulatokkal kezdték el leszedni az asztalt. Hát akkor ilyen az ébrenlét, szívtam bele a cigarettába, amit még tőle loptam. Toporogtam a kapuban, torkomat szorította a sál, és látnom kellett, hogy mégsem tréfált meg bennünket az előregedett menetrend, mert aztán ólmos füstöt eregetve, lassan és szégyenlősen, mint egy lompos kutya, mégis elkullogott az úton a délutáni busz.

KIKÜSZÖBÖLÉS

Ne félj, nem beteg ő, csak meghalt.

Nem álmodik rosszakat, mert meghalt.

Nem húzza ki zörögve a kukát hajnalban a ház elé,
 hogy felébredsz tőle, mert meghalt.

Nem gereblyézi össze a gallyakat, mert meghalt.

Nem szid össze, mert nem porszívóztál ki, mert meghalt.

Megdicsérnek, ha jókat mondasz róla, mert meghalt.

Nem él minden évben egyre szerényebben, mert meghalt.

Nem enged meg magának minden egyes nap
 valamivel többet, mert meghalt.

Nem ordíttatja a tévét, mert nem hallja, mert meghalt.

Nem ordít veled, hogy halkítsd le a zenét,
 mert nem hallja a tévét, mert meghalt.

Csak óvatosan, mindent meghall, mert meghalt.

Nem kell titkolóznod előtte, mert meghalt.

Nem felejt el a születésnapodat, mert meghalt.

Nem jut eszébe többet a születésnapod, mert meghalt.

Nem felejtet el a születésnapját, mert meghalt.

Nem emlékszik halottak napján a halottaira, mert meghalt.

Nem gyújt rá idegességében, mert meghalt.

Nem szokik vissza titokban, mert meghalt.

Nincsenek titkai, mert meghalt.

Nem ébred fel köhögve, mert meghalt.
Nem kell beszélni hozzá, ha kómában van, mert meghalt.
Nem kell kiszolgálni, tornáztatni, bízni lassú
felépülésében, mert meghalt.

Titkai vannak, mert meghalt.
Most már nyugodtan beszélhetsz hozzá,
nem fog közbevágni, mert meghalt.
Nem kerülsz közelebb hozzá egy pohár bor mellett,
mert meghalt.
Nem távolodsz el tőle mindenféle apró hülyeség miatt,
mert meghalt.

Könnyű vele, mert meghalt.
Neki a legkönnyebb, mert meghalt.

Nem kell helyette rendet raknod, mert meghalt.
Valakinek persze ki kell húznia a kukát a ház elé,
ahol nem laksz, mert meghalt.
Mégsem élhetsz helyette, mert meghalt.
Nem helyetted halt meg, csak meghalt.

Meghalt, mert meghalt.
Nem él, mert meghalt.
Könnyű neked, mert meghalt.

KORAI

Visszajött hát megint. Ezúttal tényleg ő szállt le a füstölgő buszról, ő simította végig a névtáblát, mielőtt belépett. Ő volt, pedig a kezdeti ujjongás után összeszorított foggal figyeltük minden lépését, vártuk, mikor árulja el magát egyetlen gesztussal vagy arcának idegenre valló játékával. De nem hibázott egyszer sem. A kabátját ugyanoda akasztotta, az ebédnél ugyanúgy koccantotta a tányér széléhez a kanalat, miközben olvasott.

Hirtelen jött örömünk mégsem bizonyult korainak, gyanakvásunk feloldódhatott tehát, mint a levespor, hiszen zökkenők nélkül illeszkedett vissza. Csak bennem maradt ott az az elmaszatolt szégyenérzet, egy alaktalan, de biztosnak tűnő kudarc tudata, mert hosszas távolléte nem igazolhatta többé az összes ballépésemet. A tőle tanult mozdulattal kanalaztam a neki főzött gyorslevest, a pörköltből már csak a saft kellett. Szaga, akár a benziné.

A visszaidézés
rutinja

AZ EDZŐTERMEK BŰZE

Ments meg a szorgalomtól, uram. A meddő
igyekezettől, hogy napról napra több akarjak
lenni. Hadd maradjak ma még ugyanaz:
növény, ami nem nő, levágott köröm
az asztalodon, ágy alatt súlyzód korongja,
mozdulatlan égitest. Add, hogy ne legyek
egyre okosabb. A szívósság ördögét, mint
engedetlen bérlőt, költöztess ki belőlem.
Ne kelljen majd egyszer, mintha napsütötte
csúcson állnék, régi tévedéseim szomorú
síkjára látnom, hiszen tudod jól: azon
a síkságon születtem. Ezért ijeszt meg
a burjánzó város, a poros könyvtárakban
kavargó rossz tudás, ezért facsarja orrom
az edzőtermek bűze, ahol hamis templomokat
építenek maguknak az örök elégedetlenek.

A VISSZAIDÉZÉS RUTINJA

Ments meg az emlékezéstől, uram. Élményeim, akár a túl sokszor visszajátszott szalag, nehogy élvezhetetlenné váljanak, vagy az előhívás hevében felsorolássá híguljanak. Lelkesedésem higgadtan hűtsd le, kérlek – amit jobb időkre várva a fagyasztóba dugtam, ne kerüljön mohó kezembe ma még. Különben a visszaidézés rutinná válik, mint a vasárnapi ebéd, múltamra a jelen párája ül, és nem látom többé tisztán, amit nem is láttam soha. Mert az emlékezés roncsol, akár egy rossz orvos vagy türelmetlen szakács, egy pontatlan mozdulat elég, és sérülnek a szövetek. Márpedig itt csak pontatlan mozdulatok vannak, uram, és pontatlan mozdulatok bágyadt újrajátszása később. Mert sajnós, jól emlékeztem, ez megint egy gőzölgő vasárnap, romlott ebédidő. A fazékból lassan elforr a víz, és én megint a falnak dőlve állok, összezárt tenyeremben jégkocka olvad.

A FEJSZE SUHANÁSA

Ments meg, uram, az ünnepektől. A kattogó hétköznappal elbánok magam is. Megbirkózom a folyton kisikló menetrenddel, kosaramat a legrövidebb sor végére kormányzom a boltban, és ha akarod, magamra veszem a kasszások bűneit, de óvj meg, uram, a kifulladásától, mikor megáll zihálva minden, és elfogódottan magára bámul. Mert olyankor én is körülnézek, mint egy fáradt favágó vagy száműzött király, aki egykori birodalmának földmérője lett, felmérem tehát határaitam, de amit látok, attól bajosan lesz jó kedvem, uram. Nem segítenek apró ajándékaid, nem vigasztalnak csillagszóróid, nem vidít fel figyelmed megannyi szelíd, szikrázó jele, hiszen az ajándék csak addig ajándék, míg a leghetségest testesíti meg, míg darabos mozdulataimmal, falánk kíváncsiságommal le nem szaggatom, mint egy újabb réteg hamis bőrt, a suhogó, ezüstös papírt. Hiába zarándokolok a terített asztalhoz aztán, hiába nyelem az ínyemre való falatokat reggelig, mint egy ártatlan szemetes, mert torkomat csiklandozzák a szálkák, angyalok olajos szagát érzem, s közben a megtorpant idő, akár a kocsonya, folyton megremeg – és én is, mint a nyárfalevél, uram.

A KÉTSÉGBEESÉS KÉNYELMESSÉGE

Ments meg, uram, a megmentőimtől. Joggal veted szememre, hogy én béreltem fel őket, de azt is tudod: akkor kiszolgáltatott voltam, mint a partra vetett hal, és kiszámíthatatlan is, akár a hullámzó kedélyű tenger. Lelkesedésem egy időre elapadt, ez igaz, csontszáraz lettem, szétszórt és törődött, de hidd el, most már idegesít, hogy keselyűként köröz felettem a jóindulat, hogy halálra keresnek, mint titokzatos fajt a túlbuzgó természetbúvárok, pedig eszem ágában sincs még kihalni, uram. Térítsd el tehát a segítő kezeket, szeretetüket irányítsd végre másfelé. Engedj inkább elnyújtóznom ebben a kényelmes kétségbeesésben, hiszen ha szép, szálkás testemre rátalálnak, tényleg halott vagyok, és nem ők lesznek gyilkosaim, hanem – mint mindig – te leszel az, uram.

Permutációk

SZÓSZ

Nem veszel részt az álmaidban.

(Hajnóczy Péter)

Valaki rámosolyog valakire,
és én mosolygok vissza. Az arc,
mint egy tisztára nyalt kávéskanál,
fénylik. Az utcai lámpák sárgára
színezik a ködöt.

Minden erkély szószék, ami van,
bármikor rám omolhat. Mintha
el pattanna egy túl szélesre húzott
vigyor. Valahol süteményt esznek,
egy ezüstitálca lassanként megürül.

A szám szélét megnyalom. Szemen-
szedett hazugságok jutnak eszembe,
mikor egy fényszóró elvakít. A megállóban
hangosan pletykálnak. *(Az ördögnek
hazudni bűn-e?)* Valaki a nevemen szólít
valakit.

De hát nem vagyok itt. Gázolok tovább
ebben a sűrű, mustárhoz vagy takonyhoz
hasonlító szószban, amiről eldönthetetlen,
hiánya-e vagy fölöslege valaminek.

NEM AJÁNLOM

senkinek

Nincs kedvem különbözni. Nincs kedvem arról beszélni, amit nem értek. Mi történik két tányér között, miről suttognak az evőeszközök, ha elfordulunk. Amikor a vendégek hazaindulnak, nem lehetsz velem.

Autó hajt a sztrádára a mellékútról éjjel, így nyugszom meg én is egy hálásabb figyelemben. Sötét fiók, a kanalakat lemostuk. Amit tapasztaltak, túlságosan hasonló volt a zsírhoz. Mindent megtettem, hogy megtudd, ki vagyok, így lettem magamnak senkivé. Értsd meg: ennél jobban nem tudlak már elhanyagolni.

Beülnek a sötét autóba a vendégek, a bőrük törött porcelán, a hajuk ápolatlan. Az asztalon felejtettem egy kést vagy egy villát – az vagy te.

A GOOD DAY TO DIE

Bruce Willisnek

Ez a nap éppen alkalmas lesz, gondoltam. A nyár emésztő szorgoskodása mégis elcsüggesztett. Nem tudtam aludni, a porszívózást elnapoltam, ideiglenesen felfüggesztettem a gyász munka végét, és őszintén megvallom, sejtelmem se volt, aznap mit forgatnak fejükben gyilkosaim. Álmos, lobbanékony kíváncsisággal kavarogtam az utcán, de a teret lezárták, hiába ólálkodtam a kordonok körül. Nem láttam mögöttük a kulisszákat, a másik városnak öltöztetett várost, se a kopasz hőst, aki a kellő pillanatban majd előlép. A túloldalon, mint a penge, fapados fodrászszalon cégére villogott, hirdette az akciókat, és erről eszembe jutott, hogy tényleg nem szabad tovább halogatnom a hajvágást. Hiszen épp az ilyen szélütött délutánok a megfelelők a kívülről vezérelt újjászerveződésre, mint amikor egy könyvről finoman lefűjjük a port. Mégis féltem betérni – mi van, ha várnom kell? De ami még rosszabb: mi van, ha nem kell várnom? Ha rögtön sorra kerülök, és a nálam is nagyobbra nőtt tükörben figyelem majd a hűvös mozdulatsort, a villámgyors vágásokat. És ha később behunyom a szemem, mintha különösen ijesztő jelenethez érnék: azonnal elalszom. Aztán kopaszon ébredek, idegen, hősi pózban, előttem egy lángba borult város és késő, mert nincs már alkalmas pillanat. Vagy készséges kamera leszek gyilkosaim kezében, amit most, akár egy töltött fegyvert, lassan maguk felé fordítanak.

nem jött tél

amit terveztem mára az
lassan csúszik holnapra át
túl sokat alszom azt hiszem
inog belül az apparát

az apraját még menteném
ha menthető nem túl sok az
de nem tudom nem ejtett most
se könnyeket se túszokat

csak elvonult nyomot se hagyva
az ősz leverte győztes sereg
nincs sehhol és helyette nem jött
tél mondatból írásjelek

tűnnek így el se hűlt helyük
úgy vannak vagy úgy nincsenek
valószínűleg él-hal épp
a sok kis schrödinger-macsek

hát én is megmacskásodom
este kevert reggel konyak
kutyaharapást szőrével
szálak ha vannak vékonyak

és semmihez se köthetők
az álmaim úgy hasogat
a fejfájás ha felkelek
biztos azért mert túl sokat

alszom két szép szemem reggelre
olyan lesz mintha két sötét lyuk
túl könnyűek tűnnek a dolgok
se súlyuk nincsen már se tétjük

A HANGYÁK ÉLETE

Más a hangyák élete és más, amit én gondolok róla. Nem akarom, hogy félreértsd, de engem éppen ez érdekel: nem a hangyák élete, nem a gondolataim, hanem a közöttük húzódó vékony, mély repedés. Azt a sötét rést, mint egy üres fenyegetést vagy ígéretet, fokozatosan kitölteni magammal: ez a lassú, klausztofóbiás igyekezet az otthonom. Ezért mondom, hogy tulajdonképpen a hangyák életét élem én is, noha mindketten pontosan tudjuk, miért nincs igazam.

RETORIKA

Ez egy tükör, tehát: ablak magunkra.
Az mindegy, hogyan nézünk rajta ki.
Ami van, azt úgyis előre látjuk.
Ami lesz, úgyse fog kitarítani.

Szemünk fedőszerv. Benne szakadatlan
talányos testület ülészik.
Napirend előtt, hogyha reggeliznek,
a csöndünket vágják fel késeik.

A csarnok, körbe-körbe ablakokkal.
Az algás víz, ahogy majd ellepi.
Jövőkbe olykor, mint egy iskolába,
tanulni járunk és felejteni.

Mellettem állsz. Nem látlak. Nagy dolog.
Te nem mozdulsz. És én sem mozdulok.

LESZÁMOLÁS

Gyilkosaim ma álmatlanságra panaszkodtak, ezért velük virrasztottam én is. Együtt számoltunk el ezerig, végig résen voltam, ne csaljjanak. Utána énekeltem azon a langyos, csobogó tejre hasonlító hangon, amivel először magamhoz édesgettem őket. Végül engedtek a szelíd erőszaknak, nyáluk kifolyt, karmaikat a párna húsába mélyesztették, és egyszerre kezdtek hadoválni sistergő anyanyelvükön, amit bár sosem hallottam, mindig ismertem, mert az elbukott lázadások utáni némaságra emlékeztetett. Egy pillanatra olyan csupasznak láttam őket, ahogy magamat soha, és vérző szívvel ugyan, de elhittem: tényleg leszámoltam velük. Bűnös gondolatomra persze felriadtak, mintha véletlenül a padlóra rakott tálkába rúgtam volna. Ezt még megkeserülöm, nyávogtak sértődötten, hiszen úgysemmagukat árulták el ártatlan álmukban, hanem engem. Legyek hát nagylelkű, mondták, én pedig bólogattam: amit láttam, titok legyen, mint egy félreértett merénylet. Vagy egy sikertelen napfelkelte, ami sajnos a sűrű, novemberi ködbe fulladt, mielőtt még igazán megtörténhetett volna.

BÍZZ BENNEM!

Az utolsó metróval érkezem, aztán még sokáig nem tudok aludni. Viszket a bőröm, az én testem így fél. Egy szép téli reggel, félek, mozgólépcsőként ébredek. Pedig emberi munkám van. Kimerülésig hívom az adományvonalat, hátha egyszer élő hang szól bele. Utána madzaggal átkötött vaníliás-karikát nyelek. Van egy pont, ahonnét már nem lehet visszahúzni. Hideg sört iszom, kiüt zsíros pórusaimon a veríték. Ritkán beszélek orvosokkal. Néha persze kísérleteznek velem. Közvélemény-kutatásra hívnak, és arról kérdezősködnek, melyik a kedvenc csokoládém, mi van a homlokomra írva, hány kiló egy flaneling, és mondjam meg, melyik a rosszabb, az, hogy nincs, vagy az, hogy volt. De hiába faggatnak, válasz helyett csak két-három mondatot ismételvek: három madár volt a tóban, egyikük maga a róka, a többi szétrebbent.

TÁPPÉNZ

Aki egy orvosnak hazudik, belebetegszik – ebbe a szimpatikus felismerésbe rokkantam bele én is. Fuldokolva nyeltem a vizet literszámra, aztán csukott szemmel hevertem, tetszhalott nyugalomba pólyálva magam, holott szívem szerint, akár egy tablettá, felszívódtam volna a szúrós szagú, sárga nyár unásig ismert kulisszái közt. Hazugságaimat, mint kifogott halakat a horgász, még mindig pontosan, mániákusan tartottam számon, módszeremből azonban az alkimisták kitartásával öltem ki az őszinteséget. Végül nem maradtak működő kifogásaim. Leleteimet lapozgattam, de már nem hozott lázba a felismerés sem, hogy mégis, minden száraz köhögés és az összes átlátszó magyarázat dacára: undorítóan egészséges vagyok. Visszafeküdtem, három óránként bekaptam egy algopyrint – legyen színe a vizeletemnek.

CÍMKÉK

Gyilkosaim úgy tűnik, félnek. Talán attól félnek, hogy – mint egy karmester – egyetlen intéssel szabadon engedem őket. Hogy nem készíték fényképet róluk többé bilincsbe verve a bíróság nyirkos épületében, ahol egyetlen régi, reménytelen per mutációi zajlanak ma is. Aggódnak, mert minden eldőlt, mert *mindennek* elmondtam őket dühömben, és vádló szavaim alján, mint a felelőtlen gyerekeknek végül, fel kellett fedezniük a száraz tényeket. Hogy ennyi volt, hiszen forrásaink kiapadtak, energiáink nem újulnak meg, lehetőségeinket unásig kimerítettük. Valaminek a végére jártunk, és sajnos rossz szájízzel fogunk elszakadni, mintha – még utoljára – keserű iszapot húztunk volna fel a kútból. Gyilkosaim félelme tehát jogosnak bizonyult, és most, az utolsó közös kép után, akár a sötétben morajló indulatokat, valóban eleresztem őket. Bár nem ítélem el ragaszkodásukat, innentől az üvegekről leáztatott címkék szabadsága az övék.

IDÉZÉS

„*Ne maradj fenn sokáig*” – mondta, de csak jóval később értettem félre, mikor egy különösen hosszú éjszakán eszembe jutott rá is gondolni végre.

Rá, akiből jó ideig olyan fényűzően éltem, hogy nem is hittem volna: egyszer majd könyvelnem kell a bevételeket és kiadásokat.

De tévedésből túl sokáig ébren voltam aznap, kávé, cigaretta, kávé, és reggelre sajnos kiderült, végképp feléltem minden tartalékom.

A szobát, akár a végrehajtók, ellepték a számítógépek, világi fények, és az üres ágy, mintha felverték volna, ijedtében ugrándozni kezdett.

Cigaretta, kávé, kávé, hiányoztak
a mentő körülmények,
de én mégis, mint egy infúziót,
higgadtan tartottam kézben a semmit.

Annyi maradt, amennyi nincs meg,
és tudtam, mostantól ebből kell majd élnem,
büntetésül, hogy mégis fennmaradtam,
kettesben egy felemás utolsó mondattal –

kávé, kávé, cigaretta, hosszú
slukkok, reménytelen permutációk.

UNDER CONSTRUCTION

A városról, mint karkötőt a karról,
lecsatolták az összes parkolót.
Megállni nincs hely, elásott tavakról
álmodnak titokban a markolók.

Kerékvágás üzen a pótkeréknek,
bántja, nyomasztja már tenger dolog.
A buszok, látod, elfoglaltak, kékek,
de nem úgy kékek, ahogy gondolod.

Üres padok unatkoznak, akárha
kiegyenesített hullámcsatok.
Új menetrend kell, sok száraz talánnyal,
lazább, pontatlanabb hasonlatok.

Elillantak az autók, most alszanak –
vannak buszok, megállók nincsenek.
Két szél egy petpalackon hajba kap,
és éppen most késéd le szégyened.

REFLEX

Gyilkosaimmal mostanában újra szívesen találkozom. Belvárosi teraszokon kortyoljuk a jegeskávét, néha egy-egy véletlen konyak; különben ritkán iszom, sokat dolgozom, és ők megint ígéretesnek látnak, mint egy ólmos kínok árán rekultivált tájat. A számlát hitelkártyával fizetem, ezzel is építve a bizalom falát közöttünk. Cserébe kiterítik kártyáikat: mezei kőművesnek mondják magukat. A hangyák papjai ők, szögeznek le szigorúan máskor, mindenestre azt tanácsolják, ne alapozzak képlékeny benyomásaimra. Legutóbb, miközben mosdóba szaladtam, hogy reflexszerűen megtisztítsam viszkető arcom, kicsempészték zakóm zsebéből a levelet, amit néhány éve küldtek, és azóta sem bontottam fel. Mire visszatértem, papírfecnik égték a hamutartóban, mert bár a bejárat öt méteres körzetében szigorúan tilos a dohányzás, az érdektelenné, vagy éppenséggel túl érdekessé vált levelek elégetését nem tiltja senki és semmi. Én nyugodt maradtam, természetes; holtában álmodott csak bennem a gyanakvás, akár feltört utcakő alatt a félös csontok.

Tartalomjegyzék

Az elbeszélés könnyűsége	5
--------------------------	---

HIÁNYGYAKORLATOK

Általános	8
Rendhagyó	10
Ráiszik	11
Úton, útfélen	12
Fogyókúra	13
majdnem dal, majdnem dúdolható	14
Elvegyítő egyensúly	16
Gyerek kezébe nem	19
Hiánygyakorlat	20
Nem ügy	22
Égimeszelők	23
tümmedés	24
Egy különösen szórakoztató hazugság	26

A TÉVEDÉS MOTORJA

A tévedés motorja	29
A megszégyenülés kezdete	30
A bőség zavara	31
A királyok udvariatlansága	32

NULLHIPOTÉZIS

Az utolsó szavak	37
Kései	38
Visszaszokik	40
Koszosok	41

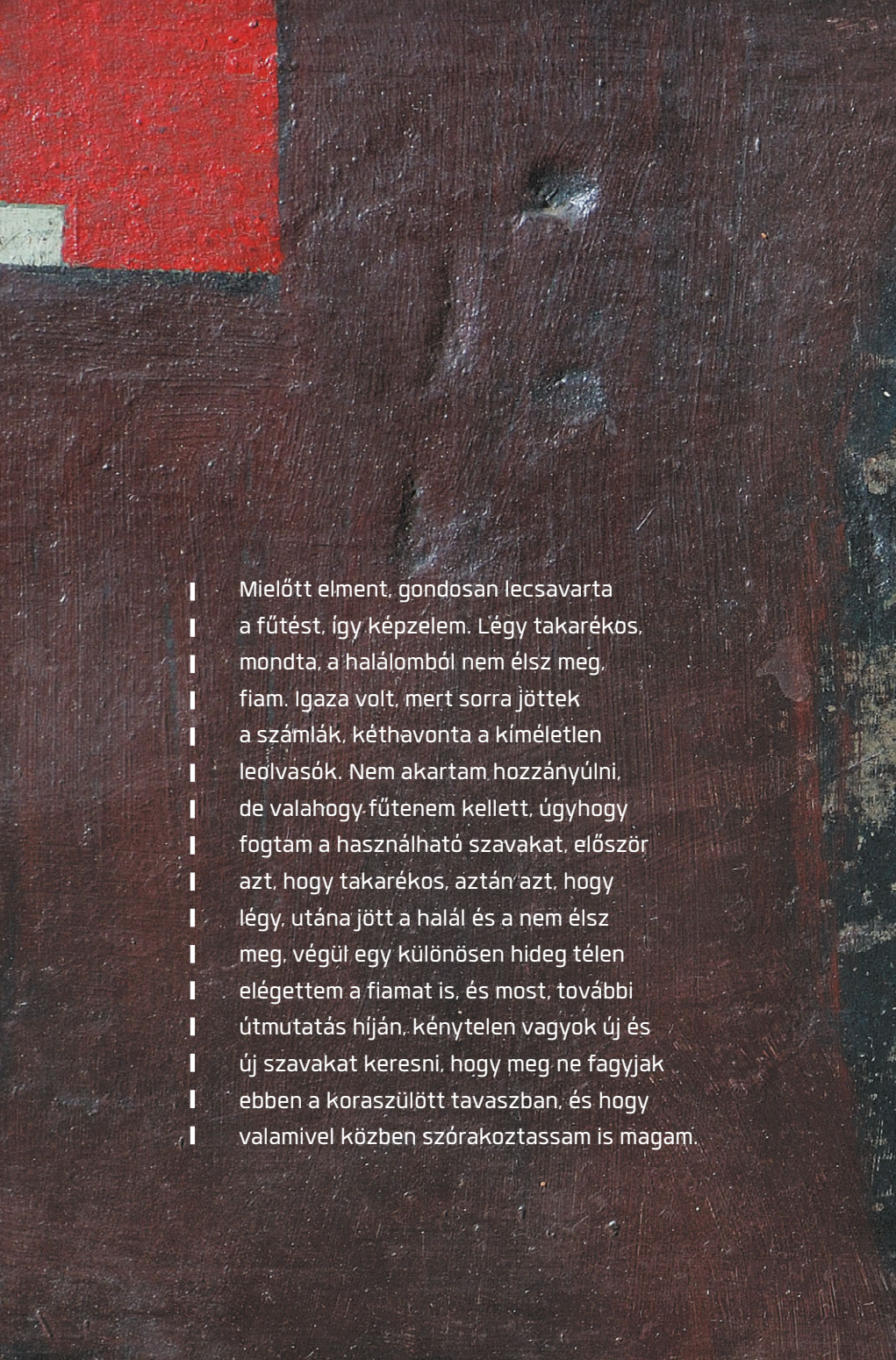
Műbél	42
Míg szépen mondjuk	44
Ami késik, nem múlik	46
Kiküszöbölés	48
Korai	50

A VISSZAIDÉZÉS RUTINJA

Az edzőtermek büze	52
A visszaidézés rutinja	53
A fejsze suhanása	54
A kétségbeesés kényelmessége	55

PERMUTÁCIÓK

Szósz	59
Nem ajánlom	60
A Good Day to Die	61
nem jött tél	62
A hangyák élete	64
Retorika	65
Leszámolás	66
Bízz bennem!	67
Táppénz	68
Címkék	69
Idézés	70
Under construction	72
Reflex	73

| Mielőtt elment, gondosan lecsavarta
| a fűtést, így képzelem. Légy takarékos,
| mondta, a halálomból nem élsz meg,
| fiam. Igaza volt, mert sorra jöttek
| a számlák, kéthavonta a kíméletlen
| leolvasók. Nem akartam hozzányúlni,
| de valahogy fűtenem kellett, úgyhogy
| fogtam a használható szavakat, először
| azt, hogy takarékos, aztán azt, hogy
| légy, utána jött a halál és a nem élsz
| meg, végül egy különösen hideg télen
| elégettem a fiamat is, és most, további
| útmutatás híján, kénytelen vagyok új és
| új szavakat keresni, hogy meg ne fagyjak
| ebben a koraszülött tavaszban, és hogy
| valamivel közben szórakoztassam is magam.